

## VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS NACIONALINIO KRAUJO CENTRO VIDAUS TVARKOS TAISYKLĖS DONORAMS

### I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Viešoji įstaiga Nacionalinis kraujo centras (toliau – NKC) yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos iš valstybės turto įsteigta viešoji asmens sveikatos priežiūros ne pelno įstaiga, teikianti asmens sveikatos priežiūros (kraujo donorystės, slaugos (bendrosios praktikos slaugos), laboratorinės diagnostikos) paslaugas ir vykdanči farmacinę veiklą.

2. NKC savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymais, kitais teisės aktais, NKC vidaus dokumentais. Šios NKC vidaus tvarkos taisyklės donorams (toliau – Taisyklės) reglamentuoja tvarką, kurios turi laikytis asmuo, norintis duoti ar duodantis kraujo ar kraujo sudėtinių dalių (toliau – ir donoras) visuose NKC skyriuose bei NKC laikinose ar kilnojamosiose kraujo ir jo komponentų surinkimo vietose (toliau – mobilus punktas).

3. Taisyklių paskirtis:

3.1. suteikti donorams informaciją apie NKC teikiamų paslaugų teikimo tvarką;

3.2. užtikrinti donorų saugą ir sveikatą;

3.3. užtikrinti NKC ruošiamų kraujo komponentų saugumą.

4. Taisyklės yra NKC kokybės vadybos sistemos dokumentas. Jos yra privalomos donorams.

### II SKYRIUS DONORŲ APTARNAVIMO ĮSTAIGOJE TVARKA

5. Donorai į NKC gali atvykti ir kreiptis savanoriškai, NKC kvietimu ar kitos asmens sveikatos priežiūros įstaigos siuntimu.

6. Donorai NKC priimami darbo laiku, kuris viešai skelbiamas NKC internetinėje svetainėje [www.kraujodonoryste.lt](http://www.kraujodonoryste.lt) ir NKC donorams matomoje vietoje, taip pat mobiliuose punktuose šių punktų darbo metu. Esant būtinumui, donorai gali būti kviečiami duoti kraujo ir poilsio bei švenčių dienomis – tuo atveju jie priimami kvietime / skelbime nurodytu laiku.

7. Asmuo, norintis duoti kraujo ar kraujo sudėtinių dalių, turi kreiptis į donorus registruojantį darbuotoją, su savimi privalo turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą.

8. **Donorus registruojantis darbuotojas:**

8.1. suteikia donorui informaciją kokia tvarka vyks donoro sveikatos patikrinimas bei kraujo ar jo sudėtinių dalių davimo procedūra, užpildo Donoro įskaitos kortelę;

8.2. pateikia donorui Kraujo ir kraujo sudėtinių dalių donorų apklausos anketą (toliau – Anketa), Donoro (-ės) sutikimo duoti kraujo ar kraujo sudėtinių dalių formą (toliau – Sutikimo forma), ir Kraujo donorystės įstaigos mokomąją medžiagą kraujo donorams, paaiškina atidaus ir sąžiningo dokumentų užpildymo svarbą;

8.3. nukreipia donorą susipažinti su Taisyklėmis, atsako į donoro klausimus.

9. Visiems donorams atliekami privalomieji kraujo tyrimai ir donoro medicininė atranka vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. V-84 „Dėl Kraujo ir kraujo sudėtinių dalių donorų sveikatos tikrinimo ir donorų kraujo ir kraujo sudėtinių dalių paėmimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

10. **Medicininę atranką vykdančias darbuotojas gavęs tyrimų rezultatus:**

10.1. pirmą kartą kraujo ketinančiam duoti donorui suprantama forma paaiškina kraujo ar kraujo sudėtinių dalių davimo procesą, atsako į klausimus apie Sutikimo formoje aprašytas rizikas, nepageidaujamas reakcijas, galimas komplikacijas ir kitas aplinkybes, kurios galėtų turėti įtakos donoro apsisprendimui duoti kraujo ar kraujo sudėtinių dalių;

10.2. kiekvieną kartą prieš duodant kraujo ar kraujo sudėtinių dalių medicininę atranką vykdamas darbuotojas apžiūri donorą, įvertina jo tyrimų rezultatus ir donoro atsakymus į Anketos klausimus;

10.3. kiekvieną kartą prieš duodant kraujo ar kraujo sudėtinių dalių medicininę atranką vykdamas darbuotojas donorui pateikia informaciją apie tai, kad pakartotinai gavus reaktyvius atrankinių tyrimų dėl hepatito B, hepatito C, ŽIV ar sifilio rezultatus, paimtas kraujo vienetas bus sunaikintas, o gavus teigiamus patvirtinamųjų tyrimų rezultatus – donorui bus uždrausta duoti kraujo ar jo sudėtinių dalių;

10.4. medicininę atranką vykdamas darbuotojas informuoja donorą apie tai, kad donoro asmens duomenys yra reikalingi ruošiant kraują ir kraujo komponentus NKC, todėl, pasirašydamas Sutikimo formoje, jis sutinka, kad jo asmens duomenys būtų tvarkomi NKC informacinėje sistemoje eProgesa, bei pateikti Kraujo donorų registrui, taip pat patvirtina, kad susipažino su informacija apie jo asmens duomenų tvarkymą;

10.5. donoras, gavęs informaciją, priima sprendimą ir patvirtina Sutikimo formą ir Anketą įrašydamas savo vardą, pavardę, datą ir pasirašydamas. Pasirašydamas dokumentus donoras patvirtina, kad donoras yra informuotas apie kraujo ar jo sudėtinių dalių ėmimo procedūrą bei galimą riziką ir komplikacijas;

10.6. medicininę atranką vykdamas darbuotojas savo spaudu ir parašu patvirtina donoro pasirašytą Sutikimą ir Anketą;

10.7. įvertinęs, kad donoras gali duoti kraujo ar kraujo sudėtinių dalių, medicininę atranką vykdamas darbuotojas nukreipia donorą kraujo ar kraujo sudėtinių dalių davimui;

10.8. jei medicininę atranką vykdamas darbuotojas nustato, kad donoras kraujo ar kraujo sudėtinių dalių duoti laikinai negali, jis paaiškina donorui priežastis, numato kito apsilankymo datą, pažymi tai Donoro įskaitos kortelėje ir pasirašo;

10.9. jei medicininę atranką vykdamas darbuotojas nustato, kad donorui kraujo ar kraujo sudėtinių dalių donorystė draudžiama, paaiškina uždraudimo priežastis, pažymi tyrimų rezultatus formoje Nr. 200/a ir nukreipia donorą pas šeimos gydytoją, pažymi tai Donoro įskaitos kortelėje ir pasirašo. Gavęs minėtą informaciją, donoras turi patvirtinti tai parašu Donoro įskaitos kortelėje.

11. Po kraujo ar jo sudėtinių dalių davimo donorams įteikiamos neatlygintiems kraujo donorams skirtos skatinimo priemonės.

12. Po donacijos atlikus privalomuosius kraujo tyrimus ir radus jų nukrypimus nuo normos, NKC donorą registruotu laišku kviečia atvykti į NKC skyrių ar mobilų punktą pokalbiui su medicininę atranką vykdančiu darbuotoju, tokiu atveju atvykęs donoras priimamas be eilės.

13. Esant reikalui, donorui suteikiama būtinoji medicinos pagalba.

### **III SKYRIUS DONORŲ TEISĖS IR PAREIGOS**

#### **14. Donoro teisės:**

14.1. gauti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymuose ir NKC norminiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus atitinkančias paslaugas;

14.2. būti informuotas apie jam paslaugas teikiančio NKC asmens sveikatos priežiūros specialisto vardą, pavardę, pareigas ir profesinę kvalifikaciją;

14.3. bet kuriuo metu pateikti klausimą ir suprantama forma gauti informaciją apie iš jo paimto kraujo ar kraujo sudėtinių dalių kiekį, galimą riziką, komplikacijas ir nepageidaujamas reakcijas;

14.4. duoti arba bet kuriuo metu atsisakyti duoti / atšaukti savo sutikimą duoti kraujo ar kraujo sudėtinių dalių;

14.5. pateikus asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą susipažinti su Kraujo donorų registre saugomais jo pateiktais ir į Kraujo donorų registrą įrašytais duomenimis, įrašais savo mediciniuose dokumentuose, laboratorinių tyrimų rezultatais ir, nustačius pokyčius, būti nukreiptas specialisto konsultacijai ir tolimesniame stebėjime;

14.6. būti atleistas nuo darbo kraujo ar kraujo sudėtinių dalių davimo dieną. Įmonių, įstaigų, organizacijų administracija neturi kliudyti darbuotojui kraujo ar kraujo sudėtinių dalių davimo dieną.

išvykti į kraujo donorystės įstaigą (Lietuvos Respublikos kraujo donorystės įstatymo 7 str. 1 d. 6 p.);

14.7. NKC registratūroje gauti NKC nustatytos formos pažymą, patvirtinančią kraujo ar kraujo sudėtinių dalių davimą;

14.8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka gauti Donorystės žymūno, Nusipelnusio donoro pažymėjimą ar Garbės donoro vardą. Garbės donoras įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę gauti valstybinę pensiją;

14.9. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo (toliau – PTIŽSAĮ) nustatyta tvarka pateikti skundą dėl jo teisių pažeidimo NKC;

14.10. į privataus gyvenimo neliečiamumą bei į informacijos apie savo sveikatos būklę konfidencialumą (išskyrus Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytus atvejus);

14.11. susipažinti su NKC teikiamų mokamų paslaugų nomenklatūra;

14.12. reikalauti, kad NKC asmens sveikatos priežiūros specialistas pagal kompetenciją paaiškintų įrašų jo mediciniuose dokumentuose, Kraujo donorų registre prasmę;

14.13. donoras, kuris reguliariai, tai yra ne mažiau kaip 8 kartus per paskutinius 24 mėnesius ir ne mažiau kaip 4 kartus per paskutinius 12 mėnesių davė kraujo ir (ar) kraujo sudėtinių dalių, turi teisę reikalauti, kad donoro medicininę atranką vykdančias darbuotojas paskirtų profilaktinį feritino koncentracijos kraujyje tyrimą;

14.14. kitos teisės, numatytos Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

### **15. Donoro pareigos:**

15.1. atsakingai ir sąžiningai užpildyti Anketą, Sutikimo formą, susipažinti su Kraujo donorystės įstaigos mokomąja medžiaga kraujo donorams ir patvirtinti šiuos dokumentus;

15.2. atvykęs duoti kraujo ar kraujo sudėtinių dalių pateikti savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Donoras, pateikęs suklastotą asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, atsako įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

15.3. gavęs visą pateiktą ir jį dominančią informaciją, parašu Sutikimo formoje patvirtinti sutikimą duoti kraujo ar jo sudėtinių dalių;

15.4. privalo bendradarbiauti su NKC asmens sveikatos priežiūros specialistais ir suteikti informaciją apie savo sveikatą, persirgtas ligas, atliktas operacijas, vartotus ir vartojamus vaistus, alergines reakcijas ir kitus donoriui žinomus duomenis;

15.5. informuoti NKC apie bet kokią vėlesnę įvykį, dėl kurio anksčiau duotas kraujas ar kraujo sudėtinės dalys galėjo tapti nebetinkami transfuzijai tam, kad kraujo komponentai esantys NKC ekspedicijoje, nepatektų į gydymo įstaigas, o jau išdavus ir panaudojus kraujo komponentus, būtų galima atsekti recipientus, juos laiku iširti ir taikyti profilaktines ar gydomąsias priemones;

15.6. vykdyti NKC asmens sveikatos priežiūros specialistų paskyrimus ir nurodymus;

15.7. pagarbiai ir deramai elgtis su visais NKC darbuotojais ir kitais donorais;

15.8. laikytis asmens higienos ir vykdyti mitybos režimo reikalavimus;

15.9. NKC teikti tik teisingą ir tikrovę atitinkančią informaciją;

15.10. kitos pareigos, numatytos Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

16. Donoriui, kuris nevykdo savo pareigų, tuo sukeldamas grėsmę savo, kitų donorų ir recipientų sveikatai ir gyvybei arba trukdo suteikti jam ar kitiems donorams kokybiškas paslaugas, kraujo donorystės procedūra gali būti nutraukta ir apie tai pranešta atitinkamoms institucijoms.

## **III SKYRIUS**

### **DONORŲ INFORMAVIMO TVARKA. DONORO SUTIKIMAS**

17. Informacija donoriui apie NKC teikiamas paslaugas, NKC kontaktai ir kita reikalinga informacija yra pateikta NKC internetinėje svetainėje, socialiniame tinkle „Facebook“, mobiliojoje aplikacijoje „Mano kraujas“, informaciniuose stenduose, bukletuose ir šiose Taisyklėse.

18.

*KEISTA:*

*2023-10-19 įsakymu Nr. B-235 (nuo 2023-10-19)*

Donorą aptarnaujantys NKC darbuotojai:

18.1. atsako į visus donoro klausimus, susijusius su kraujo ar jo sudėtinių dalių davimu arba nukreipia pas kompetentingą specialistą;

18.2. atsižvelgdami į konkrečią situaciją informuoja donorą apie tai, kad pašalinių asmenų, atvykusių kartu su donoru (įskaitant ir vaikus), buvimas patalpose, kuriose donorams atliekami privalomieji kraujo tyrimai prieš kraujo davimą, donoro medicininė atranka bei kraujo davimo procedūra, yra draudžiamas.

19. Sutikimą duoti kraujo ar kraujo sudėtinių dalių donoras išreiškia raštu, gavęs pakankamą ir aiškią informaciją.

#### **IV SKYRIUS**

##### **INFORMACIJOS APIE DONORO SVEIKATOS BŪKLĘ TEIKIMO TVARKA**

20. Donoro sveikatos būklė vertinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir NKC norminiuose teisės aktuose nustatytais reikalavimais.

21. Nustačius ar įtarus netinkamumą donorystei dėl donoro sveikatos būklės, donorų medicininę atranką vykdomas darbuotojas, laikydamasis konfidencialumo reikalavimų, donorui suprantama kalba paaiškindamas specialiuosius medicinos terminus, paaiškina donoro laikino arba nuolatinio netinkamumo kraujo donorystei priežastis.

22. Pateikus asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, donorui pageidaujant, asmens duomenų tvarkymą reguliuojančių teisės aktų nustatyta tvarka NKC padaro ir išduoda NKC patvirtintas donoro medicinos dokumentų kopijas.

23. Konfidenciali informacija apie donoro sveikatos būklę gali būti suteikta kitiems asmenims tik turint rašytinį donoro sutikimą, kuriame yra nurodyti tokios informacijos suteikimo pagrindas ir naudojimo tikslai, išskyrus atvejus, kai donoras medicinos dokumentuose yra pasirašytinai nurodęs, koks konkretus asmuo turi teisę gauti tokią informaciją, taip pat tokios informacijos teikimo mastą ir terminus. Be donoro sutikimo, teisės aktų nustatyta tvarka, konfidenciali informacija gali būti suteikta valstybės institucijoms, kurioms Lietuvos Respublikos įstatymai suteikia teisę gauti konfidencialią informaciją apie donorą.

#### **V SKYRIUS**

##### **NEMOKAMOS PASLAUGOS, JŲ TEIKIMO TVARKA**

24. NKC nemokamai teikiama

24.1. kraujo donorystės paslauga

24.2. būtinoji medicinos pagalba, kuri teikiama Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakyme Nr. V-208 „Dėl Būtiniosios medicinos pagalbos teikimo tvarkos ir masto aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

#### **VI SKYRIUS**

##### **DONORŲ SKUNDŲ, GINČŲ IR KONFLIKTŲ TARP DONORŲ IR ĮSTAIGOS NAGRINĖJIMO TVARKA**

25. Kilus ginčui ar konfliktui tarp donoro ir NKC aptarnaujančio personalo, donoras ar jo atstovas turi teisę kreiptis į atitinkamo NKC skyriaus vadovą, priklausomai nuo ginčo ar konflikto pobūdžio. Nepavykus ginčo ar konflikto išspręsti su atitinkamo skyriaus vadovu, donoras turi teisę kreiptis į NKC administraciją.

26. Donoras, jeigu jo manymu buvo pažeistos jo teisės, ne vėliau kaip per vienus metus nuo dienos, kai sužino, kad jo teisės pažeistos, bet ne vėliau kaip per 3 metus nuo teisių pažeidimo dienos, turi teisę pateikti skundą.

27. NKC patvirtintoje ar laisvoje formoje turi būti nurodyti skundo pateikėjo duomenys: vardas, pavardė ar organizacijos pavadinimas, adresas, informacija apie skundą teikiančio asmens atstovavimą, kai skundą teikia ne pats donoras, skundo aplinkybių data ir jo skundo objekto detalus aprašymas. Esant reikalui, prie skundo pridedami dokumentai (jeigu donoras juos turi), patvirtinantys skunde nurodytas aplinkybes ir pagrindžiantys skunde nurodytus reikalavimus. Nagrinėjami tik tie skundai, kurie atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo

subjektuose taisyklių patvirtinimo“ patvirtintus reikalavimus yra donoro pasirašyti, nurodytas vardas, pavardė, faktinė gyvenamoji vieta, duomenys ryšiui palaikyti.

28. Anoniminiai skundai nenagrinėjami, o neišskaitomai, nesuprantamai išdėstyti skundai gražinami pareiškėjui, nurodant gražinimo priežastį.

29. Nagrinėjami visi pranešimai dėl kraujo ir jo komponentų kokybės, apie donoro anksčiau donuoto kraujo galimą nesaugumą, kai donoras informuoja apie po donacijos pasireiškusių simptomus, diagnozuotą infekcinį susirgimą jam ar artimam šeimos nariui ar ankstesnius kontaktus su galimai infekuotu asmeniu, kai to nenurodė donoro apklausos anketoje prieš donaciją.

30. Jei skundą pateikia donoro atstovas, prie jo pridedamas donoro atstovavimą liudijantis dokumentas.

31. Administracijos darbo laiku skundai gali būti pateikiami NKC sekretoriato darbuotojui arba siunčiami registruotu paštu, per kurjerį, taip pat siunčiami elektroniniu paštu, kitomis elektroninio ryšio priemonėmis, užtikrinančiomis galimybę nustatyti skundą teikiančio asmens tapatybę.

32. Administracijos darbo laikas: I – IV nuo 7:45 val. iki 16:30 val., V - nuo 7:45 val. iki 15:15 val.

33. Jeigu kartu su skundu pateikti ne visi, netinkamai įforminti dokumentai, kurie turi būti teikiami su skundu, ir (ar) juose ir (arba) skunde pateikta ne visa ir (ar) netiksli informacija, NKC ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos skundą pateikusiam asmeniui nurodo nustatytus trūkumus ir skiria 5 darbo dienas trūkumams pašalinti.

34. Skundas nenagrinėjamas ir gražinamas jį pateikusiam asmeniui (nurodant gražinimo priežastis): jeigu skundas yra neišskaitomas arba kartu su skundu pateikti ne visi, netinkamai įforminti dokumentai, kurie turi būti teikiami su skundu, ir (ar) juose ir (arba) skunde pateikta ne visa ir (ar) netiksli informacija ir skundą pateikęs asmuo per šių Taisyklių 33 punkte nurodytą terminą neįvykdė reikalavimo ištaisyti trūkumus.

35. Į pacientų skundus nagrinėjančias valstybės institucijas donoras turi teisę kreiptis tik jeigu nesutinka su NKC sprendimu, priimtu išnagrinėjus jo skundą, arba jeigu jo skundas NKC nepriimamas nagrinėti, išskyrus šių Taisyklių 38 punkte nurodytus atvejus, arba jeigu jo skundas neišnagrinėjamas per šių Taisyklių 40 punkte nustatytą terminą. Šioje dalyje nurodytais atvejais donoras turi teisę kreiptis ir tiesiai į teismą, taip pat skusti teismui šioje dalyje nurodytų institucijų veiksmus ar neveikimą nagrinėjant jo skundą.

36. NKC, gavęs donoro skundą, privalo jį išnagrinėti ir raštu pranešti donorui / jo atstovui nagrinėjimo rezultatus ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo skundo gavimo NKC dienos. Dėl objektyvių priežasčių šį terminą galima pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų, Asmeniui apie termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodoma pratęsimo priežastis. Šių Taisyklių 33 punkte nurodytas trūkumų šalinimo laikas į šį terminą neįskaičiuojamas.

## **VII SKYRIUS DONORŲ SAUGA**

37. Atliekant donorų kraujo paėmimo ir ištyrimo procedūras, naudojamos tik vienkartinės darbo priemonės.

38. NKC naudojamos tik techniškai tvarkingos darbo priemonės. Konkrečios darbo priemonės saugaus naudojimo reikalavimai nustatomi darbo priemonės dokumentuose, kuriuos kartu su darbo priemone pateikia priemonės tiekėjas (gamintojas).

39. NKC darbuotojai apmokyti ir instrukuoti saugiai dirbti, kiekvienoje darbo vietoje įrengtos kolektyvinės apsaugos priemonės, darbuotojai aprūpinami asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

40. Asmenys, kurių darbas NKC susijęs su galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingi, pavojingi veiksniai ir užkrečiamos ligos), privalo pasitikrinti sveikatą prieš įsidarbindami, o dirbdami – sveikatą tikrintis periodiškai, pagal NKC direktoriaus įsakymu patvirtintą grafiką.

41. Donorams ir NKC darbuotojams draudžiama NKC patalpose ir teritorijoje bei mobiliuose punktuose: būti neblaiviems ar apsvaigusiems nuo alkoholio, narkotinių ar toksinių medžiagų, draudžiama rūkyti.

42. NKC turi evakuacijos planus, kurie pakabinti matomose vietose.

## **VIII SKYRIUS**

### **REIKALAVIMAS ATLYGINTI DONORUI PADARYTĄ ŽALĄ**

43. Donoras ar kitas Pacientų teisių ir žalos atlyginimo įstatymo (toliau – PTŽAI) 13 straipsnyje nurodytas asmuo (toliau kartu – kitas asmuo, turintis teisę į žalos atlyginimą), norėdamas gauti žalos atlyginimą, ne vėliau kaip per 3 metus nuo dienos, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie žalą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintame Turtinės ir neturtinės žalos, atsiradusios dėl paciento sveikatai padarytos žalos, atlyginimo tvarkos apraše nustatyta tvarka turi kreiptis į Komisiją, veikiančią prie Sveikatos apsaugos ministerijos, su rašytiniu prašymu dėl žalos atlyginimo (toliau – prašymas). Komisija yra privaloma ikiteisminė institucija dėl žalos atlyginimo, išskyrus atvejus, kai civilinis ieškinys dėl žalos atlyginimo paduodamas ikiteisminio tyrimo arba baudžiamosios bylos nagrinėjimo teisme metu. Komisija prašymus nagrinėja neatlygintinai.

44. Žala atlyginama iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos administruojamos sąskaitos, kurioje kaupiamos asmens sveikatos priežiūros įstaigų įmokos žalai atlyginti (toliau – sąskaita), lėšų.

45. Jeigu donoras ir kiti asmenys, turintys teisę į donoro sveikatai padarytos žalos (turtinės ir neturtinės) atlyginimą, per 30 dienų nuo tos dienos, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie Komisijos sprendimą, nesutinka su Komisijos sprendime nurodytu žalos atlyginimo dydžiu arba jeigu žalos atlyginimas nenustatytas, jie turi teisę Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka kreiptis į bendrosios kompetencijos teismą dėl paciento sveikatai padarytos žalos (turtinės ir neturtinės) atlyginimo klausimo nagrinėjimo iš esmės. Šioje dalyje nurodytu atveju atsakovas byloje yra valstybė, atstovaujama Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos (jeigu reikia specialiųjų žinių, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos sprendimu pasitelkiama Komisija ir (arba) sveikatos priežiūros specialistas (-ai), nurodytas (-i) PTŽAI 26 straipsnio 6 dalyje, teikęs (-ę) išvadą (-as) Komisijai), o teismas, sprenddamas dėl paciento sveikatai padarytos žalos (turtinės ir neturtinės) atlyginimo, nevertina asmens sveikatos priežiūros įstaigos ir ją padariusio sveikatos priežiūros specialisto kaltės ir, nustatydamas atlygintinos žalos dydį, vadovaujasi PTŽAI 24 straipsnio 6 dalimi.

## **IX SKYRIUS**

### **BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

46. Donorai NKC skyriuose ir mobiliuose punktuose privalo saugoti savo asmeninius daiktus, nes NKC darbuotojai už juos neatsako.

47. Taisyklės gali būti keičiamos ar papildomos. Galioja tik tie pakeitimai ir papildymai, kurie patvirtinti NKC direktoriaus įsakymu.

48. Su Taisyklėmis donorai supažindinami pasirašytinai.

---